

Bədənində 7 qəlpə gəzdirən qazi

Rəşadətli Ordumuzun şanlı qələbəsi ilə başa çatan Vətən mühərribəsi düşmənin çirkin niyyətlərini gözündə qoydu. Vətənə canlarını qıymadan çəkinməyən, ölümün üstünə gedən, yaralansa belə, döyüslərdən çəkinməyən oğullarımdan biri də 1991-ci il avqust ayının 3-də Laçın rayonunun Zabux kəndində anadan olan Vəliyev Arzuman Ənvər oğludur.

O, Vətən mühərribəsi başlayanda Azərbaycan Respublikasının Şəfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin Füzuli və Laçın rayonlarının bölməlerinə müraciət edib. Arzuman Vəliyev deyir ki, Vətənən ən çətin günlərində mənim də Azərbaycan oğlu kimi borcum idim ki, düşmən qarşısına çıxmış: "Buna görə də orduya konüllü yazılaraq evə qayıtdım. Səbrim çatmadı. 109 məlumat bürosundan Müdafiə Nazirliyinin Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin Laçın rayon bölməsinin telefon nömrəsini öyrəndim. Zəng etdim ki, məni niyə aparırmınsınız, axı, könüllü yazılmışam? Bildirdilər ki, narahat olma, çağırılacaqsan. Beləliklə, 2020-ci il oktyabrın 1-də ön cəbhəyə yola düşdüm..."

Döyükə yolu Füzuli, Cəbrayıł, Xocavənd, Qubadlı rayonlarının azad edilməsi uğrunda əməliyyatlardan keçən Arzuman beləcə, Vətənə xidmet borcunu leyaqətlə verdi. Deyir ki, buradan onunla birlikdə döyüslərə, əslində, torpaqlarımızın azığın düşməndən azad edilməsi əməliyyatlarında iştirak etmək üçün yola çıxan dostlarından ikisini itirib. Yaralananları, qazi kimi geri dönenləri də az olmayıb: "...Bakıdan mənimlə birlikdə ön cəbhəyə yola düşənlərdən Nəcəfov Etibar Mehman oğlu və Cabarov Sahgündüz Habil oğlu ilə birlikdə Milli Qəhrəman Şükür Həmidovun dəstəsində idik. Oktyabrın 22-də Qubadlinin mərkəzine hücuma hazırlaşdıq. Səhər saat 3-4 olardı. Komandirimiz Şükür Həmidovla birlikdə bir neçə hərbi qulluqçumuz və könüllülərimiz bu əməliyyatda qəhrəmanlıqla döyükərək düşmənə xeyli itki verdik. 35 nəfərlik dəstəmizlə Qubadlıya mərkəzdən deyil, Laçın yolu ilə girmək qərarına gəldik. Gecənin zülmət qaranlığı əməliyyatın uğurla başa çatmasına kömək edirdi. Səhər saat 4-də düşmənin gözləmədiyi məqamda hücumu keçib onları haqladıq. Səngərindən qaçmayan, bize müqavimət göstərmək istəyən erməni silahlı quldurlarının meyitləri üst-üstə qalaqlandı. Biz düşmənin canlı qüvvəsini məhv etməklə yanaşı, onların silah-sursatlarını da ələ keçirdik. Lakin gündüz

saat 10-11 arası düşmənin sanitər maşınınidan bize yenidən atəş açılmağa başlayanda cavab verməye məcbur olduq. Bu, onların cəzası idi: biz heç vaxt tecili yardım maşınınına gülle atmamışıq, əksinə, həmişə imkan verirdik ki, yaralıları və ölenlərin cəsədlərini götürsünlər. Bunun özü də düşmənə sarsıcı, psixoloji bir zərbe idi. Bu dəfə özləri məcbur etdilər ki, onları tərksiləh edək.

Düşmən tərəf bizim mövqelərimizi öyrəndikdən sonra 120 millimetrik kasetli iriçaplı silahlarla bizi atəşə tutmağa başladılar. Bundan sonra yaralananlarımız və şəhidimiz oldu. Onlar bizi atəşə tutanda iki döyükə yoldaşımız ağır yaralandı. Birinin ayağını dizdən aşağı qəlpə apardı. Şəhid və yaralımızı oradan çıxarmaq istəyəndə yene bizi minatlanla atəşə tutdular..."

Arzuman deyir ki, bu dəfə atəşin dalğasına düşdü. "Dalğa" onu 4-5 metr kənara tulladı. Ayağa qalxıb irəli qaçanda minaatanla yenidən vurdular. Mərmi bir az uzağa düşdüyү üçün qəlpəsi onu 2-3 metr kənara tulladı. Qalxmaq istədi, amma bacarmadı. Belindən aşağı heç nə hiss etmirdi. Fikirləşdi ki, yəqin həm öz çəkisi, həm bronjilet, kasqa, silah, patrondaş, maqazinlər, qumbaralar və əlavə olaraq bir çanta da ehtiyat götürdüyü gülənin ağırlığı imkan vermir qalxmağa. Sən demə, ağır yaralanıb, amma isti-isti ağrılarını hiss edəmir: "İstədim birtehər qalxım ayağa. Qalxdım da. Son nəfəsimizə kimi düşmənə can verməyəcəyimizə and içmişdik. Ona görə də birtehər durdum. Addım atanda yere yıxlıldım, ayağım tab gətirmədi. Sürünə-sürünə bir az qabağa getdim. Hiss elədim ki, bədənim isinir, gözlərim qaralır. Baxdım ki, bütün bədənim qanın içindədir. Başa düşdüm ki, yaralanmışam..."

"Hələ də düşmən atəsi kəsməməisdidi. Orada 4-5 saat qalsam da, kimsənin məndən xəbəri yox idi. Kömək olmadığı üçün bütün ümidi lərim üzüldü", - deyən Arzuman əlavə edir: "Özümlə bir qumbara, 3 maqazin və silahımı götürdüm. Öz-özümə dedim ki, əger düşmən gələrsə, nə bacararam döyükərəm. Qum-

baranı da ona görə götürdüm ki, əger əsir düşsem, özümü partladım.

Yalnız axsam saatlarında cənub bölgəsindən olan iki döyükü qardaşım yeməyə gedərkən məni gördü. O gün oktyabrın 25-i idi. Mənə dedilər ki, səni çatdıracaq arxaya. Sağ olsunlar, məni götürdüler, dağ-dərələrlə zülmə gedirdik. Ağrıya dözə bilmirdim. Ona görə də dedim ki, silahımı verin, məni burada qoyub gedin. Nə döyüşə bilərəmse onu da edərəm, artıq gedə bilmirəm. Məni aldadırdılar ki, "lap az qalıb, bu təpəni də aşağı, maşın oradadır". Belə-bele oktyabrın 26-da səhər saat 7-8 radələrində məni çatdırıldılar maşına. Mənə elə gəlir ki, döyükə dostlarım, ən azı 13-14 saat yol gəlmışdilar. Yəni məni orada buraxmayıb gətirdilər. Həm də təkcə məni yox, daha bir nəfərimizin də sağ ayağı dizdən aşağı yox ildi, qəlpə aparmışdı. Bizi çatdırıldılar Həkəri çayının sahilinə..."

...Qubadlıda maşın cayı keçə bilməyib. Onları orda düşürüb yere uzadıblar. Cəbrayıldan "Ural" markalı maşın çəgiriblər. Bir saatdan sonra gələn maşınla yaralıları Cəbrayılda ermənilərin atıb qədidi "sançast" a çatdırıblar. Orada ilk yardımından sonra təcili yardımla Füzuli rayonunun Əhmədbəyli kəndindəki xəstəxanaya gətiriblər. "Bir gün orada qaldım. Sabahis gün məni Bakıya, Papandikəni Hərbi Xəstəxanaya gətirdilər. Hərbi hospitalda 7 qəlpə yarası ilə bir ay müalicə olundum. Növbəti müalicəm isə Respublika Xəstəxanasında əsəblərimlə bağlı olacaq. Artıq xəstəxana məni qeydiyyata alıb", - deyir Arzuman.

İgidimizin Vətən qarşısındaki xidmətləri dövlət başçısı, Prezident İlham Əliyevin sərəncamları ilə yüksək qiymətləndirilib. "Cəsur döyükü", "Füzulinin azad edilməsinə görə", "Qubadlinin azad edilməsinə görə", "Cəbrayılin azad edilməsinə görə" və "Xocavədin azad edilməsinə görə" medalları ilə təltif olunub.

**Məhəmməd NƏRİMANOĞLU,
"Azərbaycan"**